

abana

Mahmut MAKAL
FAUST'UN DEDİĞİ
Hayatı Tabiri YILMAZ
YOKSULLUKTAN VARSILIKTA-ISVEÇ
Hayatı Tabiri YILMAZ
SON KÖY ENSTİTÜSÜ
SEYİ KORYÜREK
İLKOKULCU ÖĞRETMEN GÖZÜYLE
KÖY ENSTİTÜLERİ
GÖRKEM YAYINLARI
Eski Londra Asfaltı, Lalezar Sokak, 7
34600 Güngören/İST (Tel: 533 72 15)

MART 1992

SAYI 188

YENİ KASTAMONU VALİSİ KÂMİL DEMİRCİOĞLU

GAZETEMİZE YOĞUN BASKI UYGULAYAN
ESKİ VALİ MERKEZE ALINDI

Gazetelerden öğrendi-
ğimize göre, eski Kastamo-
nu valilerinden Kâmil DE-
MİRCİOĞLU, ilimize vali
olarak atandı.

İlimize atanan Kâmil
DEMİRCİOĞLU, 1986'da
ilimizden ayrılmıştı.

Kâmil DEMİRCİOĞLU,
Abana Tatil Köyünün yaşa-
ma geçmesine de katkıda
bulunmuş ve adı tatil köyü-
ne giden sokağa verilmişti.

ESKİ VALİ
MERKEZDE

Görevi boyunca gazete-
mize yoğun baskı uygula-
tı.

yan eski Kastamonu valisi
(adını anmıyoruz) merkeze
alındı.

Eski vali, istediğimiz
Abana'ya ilişkin nüfus sayı-
ma sonuçlarını; Abana köy
okullarının öğrenci sayısını
vermemiş, verdirtmemiş; ga-
zetemizin okullara vermek
istediği ödülü "senin 3 mil-
yonuna devletin gereksinimi
yok!" diyerek engellemişti.

Eski vali, gazetemize
telif baskılar uygulatmış,
gazetemiz kapatılmak iste-
miyle mahkemeye verilmiş-
ti.

MERKEZ
VALİLERİNE
ÖĞRETMENLİK

Bilindiği gibi hükümet,
görevlerini sürdürmede sa-
kınca göndüğü valileri "mer-
kez"e alıyor.

İçişleri Bakanı İsmet
SEZGİN, merkeze alınan
valilerden "öğretmen" ola-
rak yararlanılacağını söy-
ledi.

GAZETEMİZİN ÖDÜLÜ ÇATALZEYTİN'İN

Gazetemizin, bu dersiyi
somanda ilimizin bir ilçesine
vereceği ödül için ilk bayyuru
Çatalzeytin'den geldi.

Ödül için çalışmalar baş-
landı.

Çatalzeytin'in köy ilkokul-
larını (5 sınıf) bitirenler ara-
sında yapılacak sınav sonunda
birinciyi 1.000.000; ikinciyi
500.000 ve üçüncüyü de 250.
000 TL ödül verilecek.

Ayrıca ödül kazanan öğ-
rencilerin okullarına, kazandıkları
ödül tutarı çokluğunda kimi
sıralı yayınların sürdürülebi-
li sağlanacak.

Sınav tarihi, sınav koşulları
ve sınav günü etkinliklerini
gelecek sayılarımızda bildire-
ceğiz.

Bu sınavlar için, Çatal-
zeytin köy okulları öğrenci-
lerine başarılar dileriz.

ABANA GAZETESİ

ELEKTROMEKANİK HALKA AÇILIYOR

BİZDEN BİRİ. BİZİM DİLİMİZ...

Mehmet SAYDUR

Biz...

Köylüyle, kentliyle, ilçeliyle, merkezliyle Kastamonulular...

Yoksul, çilekeş, terk edilmiş, gurbetçi, azla yetinmeye
alışmış insanlar...

Ve bleden, içimlerden biri... Biri anlatan inatçı çıkarımız.
Rifat İLGAZ...

Bizden ama, Türk yazınının da ustalarından biri...

Doğumu, çocukluğu, ilk ve orta öğrenimi ile başlayan
Kastamonululuk... Hem de, hemen her Kastamonu anısını
"kelepleyen" kalemiyle, bellediği "yoldan biza dengilde-
meden" giderek hababam Sinfı gibi kökleşik yapıtlar
yaratmış bir yazar...

Bizim Rifat İLGAZ...

İLGAZ, yalnız Kastamonu'nun değil, Türk yazınının da
duruştakilerinden biri.

Böylesine duruktakilerden biri yazarın bence en önemli
yanı gene de bizden fazla Kastamonulu olması. Bu özelliğini
80 yıldır artırarak sürdürmesi. Örnek mi verelim:

"O çoktan unuttuysun, üç gündür
beklediğini nakat altında;
ama ara sıra katlayacaklar,
gündeliğini verenlerle
aynı kazandan yediğini..."

(Tosya Zelzelesi) Sinif

Kastamonu yöresinin dili de O'nun yapıtlarını çokça
söyler:

"Kaşta gözün mü oynuyor,
A Mistabey,
Bana mı öyle geliyor?
Nevris dündü, süzölüverdin.

(Mistabey) Yaşadıkça

Kimi kez de kendi yaşamı konu olmuştur:

"Ya havasından, ya ayıyından,
Cideli değil mi doğma büyüme,
Yatma yatma frengiden yatar."

(Burunur'un Oğlu) Biraz Daha Sahr

(Sonu 4'ü)

Abanahlılarca kurulan,
ancak zaman içinde %
95 payı devlete geçen
kuruluş, elektrik motorları
üretiyor.

Halka açılma kervanı-
na Abana Elektromekanik
kuruluşu da katılıyor. 26
Şubat Çarşamba gününden
başlayarak, 2.500 liradan
İstanbul Menkul Kıymetler
Borsasında satılacak. Kurul-
uşun ödenmiş anamalı %
16,66'sının karşılığı olan
200.000 pay, 11 Mart
değiştirilerek tutulacak.

Abana Elektronik, bor-
sada halka sunulacağı için
ilk 2.500 lira olan fiyat,
daha sonraki günlerde, bir
önceki en son işlem fiyatı-
nın % 5 altında ya da
üstündeki sınırlarda oluşa-
bilecek.

5 günlük sürenin biti-
minde paylar, kot içi pa-
zarda işlem görmeye baş-
layacak.

ABANA'NIN ÖYKÜSÜ

Abana Elektromekanik
1978 yılında Kastamonu
ilinin Abana ilçesinde, yö-
renin önde gelen kişileri
ve yurtdışında çalışan Aba-
nahlı işçilerin katkılarıyla
kurulmuştur. İlk kuruluş
anamalı 25 milyon lira
olan kuruluşun kurucu or-
takları arasında CHP eski
milletvekilleri Sabri

TİGLİ, Süleyman GENÇ
gibi politikacılar da yer
almış.

Şu andaki ödenmiş a-
namalı 3.000.000.000 lira
olan kuruluşun halka açık-
lık oranı yalnızca % 4,76'
dır. Kuruluşun şu andaki
en büyük ortağı % 49,24'
lük payla Türkiye Kalkın-
ma Bankasıdır. Kuruluşta
Kamu Ortaklığı İdaresinin
% 36; Kastamonu İl Özel
İdaresinin % 10 payı bulu-
muyor. Kastamonu İl Özel

İdaresinin % 10 payı, fab-
rikanın kurulması için veri-
len arsadan kaynaklanıyor.
Türkiye Kalkınma Bankası
ve Kamu Ortaklığı'nın pa-
yı da, kuruluşun devlet
bankalarıyla olan ilişkileri
nedeniyle yükselmış.

Zaman içinde yapılan
anomal artırımlarına küçük
ortaklar katılmayınca, satıl-
amayan öncelik hakları
devlet bankalarının satın
almış.

(23 Şubat tarihli Milliyet'ten
dizi artılarak alındı)

KARAKIŞ SORUN YARATTI

Yurdumuzdaki kötü ha-
va koşulları Şubat'ta da
etkisini gösterdi.

İlimizin kıyı kesimlerin-
de de ısı zaman zaman
sıfırın altına düştü. Yoğun
kar yağışı yüzünden yollar
kapandı. Abana'da da yarı-
yl dinlenmesi uzatıldı.

Kar kalınlığı yer yer
2 metreyi buldu. Dışarda
işi olan kinni köylüler, ayak-
larına "giyle" giyerek kar
üzerinde yaya yolculuk yap-
mak zorunda kaldılar.

YABAN
DOMUZLARI
KIYILARA
INDI

2 metreyi bulan kar
altında yiyecek bulamayan
yaban domuzları kıyılara
indi.

Geçen yıllarda olduğu
gibi, avlanan domuzların
etleri, satış için İstanbul'a
yollanıyor.

Avcılar, domuzların dur-
madan çoğaldığını, ekili a-
lanlara çok zarar verdiğini
söylüyorlar.

KARACA
DA VAR

Kıyı kesimlerinde ka-
raca (geyik) de görüldü.
Bilindiği gibi geyik türü
hayvanları avlamak yasaktır.
(GAZETELER)

BİR KİŞİ YOLCULUĞU

Ocak sayımızda çıkan bir yazı çok ilgimi çektiğinden bu yazıyı yazıyorum. Ben sizin gazetesinin sürdürücüsüyüm. Konu hepimizi ilgilendirdiği için yazıyorum. Yanışlarım olabilir, Yanışlarımı, herhangî bir kişiye zarar vermeyecek şekilde düzeltmenizi dilerim.

Siz, bizim yöremizi Ege'deki turistik yörelere benzetmişsiniz. Karın altındaki güzelliğe bakın. Oralarda bile böyle güzellikler olmaz. Ama ne üzücü ki, doğuya da benziyor bir yönden. Bunu, başımdan geçen ilginç ve üzücü bir olayla anlatacağım.

14 yıldır temmuz ya da ağustosta her yıl Abana'ya gelirim. Yaşamımda ilk kez bu yıl kışın yolculuk yaptım. Yazları gelirken, yollarım bakımlı olduğunu gördüm. Karayollarının araçları yolları olardı. Yollar işlekti.

Yolculuğa 23 Ocak akşamı İstanbul'dan başladım. Hastanım olduğu için gelmek zorundaydım. Balat'tan Yorgancılar'a bindik. Otobüste bir sessizlik vardı. Sonradan öğrendim ki, bir de ölü (cenaze) varmış. Ölüsü olanların dışında, yoleu olarak 7-8 kişiydik. Ölüsü olanların üzüntüsünü yol boyunca paylaşmak zorunda kaldık. Ölü, Bozkurt'un Arpalıkbaşı'na götürülüyordu. Ben oraları bilmiyordum. Bir dağ köyü olmalı.

Kastamonu'ya dek iyi gittik. Ondan sonra yol ısrarlaştı. Yollar karla kaplı ve de buzlu. Kure'yi inerken tehlikeyi sezdik. Sürücümüz o denli yavaş sürüyor ki, arkasından çocuk koşsa yetişecek. Ve de şarampol yönünde iniyoruz inisi. Yollar, tv'de gösterilen buz pistleri gibi. Derken, bir gicriyle otobüsümüz kaymaya başladı. Şarampol yanını izleyen sürücümüz, aracı ısrarına yavaşlatmaktan kurtarmak için sağ tarafa karın içine yattı. Otobüsün saği öylesine kara sıkıştı ki, sağ kapılar kesinlikle açılmadı. Saat sabahın 4'ü.

Erkekler yardım için sarıca kapısından atıldılar. Bu da benim çok ilginç çeki. Yorgun ve uykusuz olarak çok uğraştılar. Arpalıkbaşı'nda cenaze gömecekler. Saat 6.30'da çıkarılabildi otobüsümüz. Biz bayanlar yere inmeye cesaret

edemedik. Otobüs yan yatmıştı, yüksekte atlamak gerekiyordu. Yollar da buzlu olduğundan atlayamadık. Otobüsün içinde kalmak bize daha güvenli geldi.

Aul bundan sonrası düşündürdü beni. Bunun için yazıyorum. İki buçuk saat şarampolde kaldık, bir tek araç geçmedi. Daha önceden de hiçbir araç rastlamamıştık. O durumda araç geçse bile bizi göremeyebilirdi.

Otobüsümüz öte yana kaysa da uçuruma yuvarlanırdı, acaba kaçımız kurtulabilirdik? Yaralı olarak bile kurtulabilmek zor olurdu. Balat'tan bir cenaze ile kalkan otobüs, o aileden birçok kişiyi Arpalıkbaşı'na cenaze olarak götürüldü. Suçu ise hazır olacaktı. Trafik anarşisi sürücü ve buzlu yol.

Böyle bir olay Kastamonulu olarak herkesi üzdü. Benim anlatmak istediğim ve doğuya benzetmem şuradan kaynaklanıyor: "Irak'tan kaçan kişilere 24 saatte kilometrelerce yol yaptık. Şu kadar sağlık-ocakı kurduk" diyen devlet görevlileri gece gündüz onları bekledi. Bizim yollarda yolculuk eden kişilerin değeri yok mu? Böyle yollarda hiçbir önlem almamızı mı? Bu yol çok uzun da değil. Yaz için bir sorun yok.

Gerçekten çok güzel yerler var bizim ilimizde. Ama böyle koşullarda nasıl turist beklenir? Ya da aracı olan hangi deneyimsiz kişi bu yoldan sağ olarak İnebolu'ya inebilir? Bizim başka yolumuz da yok. Bu yollarda görevli gece bakıcıları (ya da başka görevliler) bulunamaz mı?

Abana'da kalmadan, o günün akşamı yine o yoldan İstanbul'a döndüm. En küçük bir önlem almamış.

Kendi elimizle yok etmiyor muyuz bence güzellikleri? Saygılarımla.

Adı ve Adresi Saklı

TAŞKÖPRÜ'DE
SICAK SU BULUNDU

Taşköprü'de, sıcaklığı 40 derece olan sıcak su (termal) bulundu.

Taşköprü Sanayi Çarşısı yapımı sırasında yapılan delgi (sondaj) sırasında ortaya çıkan suyun

sıcaklığının 40 derece olduğu anlaşıldı.

35 m'den çıkan sıcak su halkın hizmetine sunulabilirse, Taşköprü bir "kaplıca kenti" olacak. (İsfendiyar Gazetesi, Sayı 126)

Ayancık'ta
deniz
alabalığı
üretimi

Özel bir kuruluşça Ayancık'ta deniz alabalığı yetiştiriciliğine başlandı.

Sinop Valiliği Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğünden bildirildiğine göre, Ayancık'ın Üstaburnu (İstefan) Balığı Barınağında SAMON balığı yetiştirilmek amacıyla 16 m çapında, yaklaşık 1.000 metrekupluk 4 kafes kuruldu.

Bu kafeslere alabalık ailesinin Gökkuşağı türünden 4.750 yavru balık atıldı. 20.000 yavru balığın daha yakında bu kafeslere bırakılacağı açıklandı. Bahar sonuna dek bu kafeslerde 45.000 yavru balık toplanması olacak.

Kuruluş yetkililerinin açıklamalarına göre, bu yavruların ağırlığı bahar sonuna dek 1.5 kg'a ulaşacak.

Ayancıkta, samon balığı yetiştiriciliğinin aile işlevine dönüştürüleceği bildiriliyor.

(24 Ocak tarihli, Halkın "Boğazlı Sevil"den özetlendi)

abana
SİYASAL GAZETE
HER AYIN BAŞINDA ÇIKAR
KURULUŞU
25 Ocak 1970
ÇIKANAN
Tahsin YILMAZ
GENEL YAYIN
YÖNETMENİ
Hayati Tahsin-YILMAZ
YAZI İŞLERİNDEN
SORUMLU YÖNETMEN
Fahri KÖSE
ADRES
ABANA GAZETESİ
37 970 ABANA
Telefon: (4664) 1068
İSTANBUL
TEMSİLCİLİĞİ
Tahsinler Sokak, 5
KÜÇÜKPAZAR
Telefon: (1) 513 42 32

SÜRDÜRÜM
HER İSTEYENE
PARASIZ YOLLANIR
(Yurtdışına Yollanmaz)
DİZGİ VE BASKI
GÖRKEM BASİMEVİ
Telefon: (1) 539 72 15
Telefax: (1) 505 04 23
İSTANBUL

ÇAMPINAR'DA BİR GÜN

Salim YILMAZ

13 Ağustos 1991. Kardeşim Necmi YILMAZ ve Yeğenim Mehmet YILMAZ'la Çampınar yolundayız.

Hacıveli ve Ağrı'dan transit geçerek, Çampınar'ın Orta Karadeniz'e bakan yüzünde, Rahmetli TONGAR'ın harmanında arabadan iniyoruz. Sürücümüz işadamlarımızdan Mustafa TUNA. Mustafa TUNA ve Eşi Seniye bize köyde "sofra" çıkaracak.

Karadeniz ayasının altında. Elimizi uratsak, Karadeniz'in mavi sularından alıp, alırmızın terini seçecekmişiz denli yakın ve çekici. Karadeniz bir ova ya da göl bugün.

Doğuya, Yeşilyuva yönüne bakıyoruz, her yan yeşil orman. Yukarıda Kavartı gürgenliği, Toklaman Köyündeki bir zamanlar bizim olan tarlalara kayıyor gözlerim. Bir zamanlar kızak koşturdukları Toklaman Köyü ile bizim köy (Yeşilyuva) arasında.

Toklaman "Köyü" diyorlar ama, bildiğimiz gibi "köy" değil Toklaman. Çoğu Abanalı gibi ben de "mahalle"ye "köy", "oda"ya da "ev" deyiveriyordum, aydına varmadan.

Batıya bakıyoruz, Çayırık, Abana limanı ve kestane ormanı kaplıyor görüntüyü. Güneşimiz de İsfendiyar'a doğru ormanlık.

Bu güzelliklerin aydında değilmişiz bugüne dek, Yaşamı bilmiyoruz.

Ağustosun en sıcak günlerinden biri bugün. Püf püf esmesi gereken bu harmanda bile terleyebiliyoruz gölgede.

Biraz kendimize geldikten sonra, Mustafa TUNA'nın babadan kalma evinin ahır ve odunluğuna yöneliyoruz. Paflagonya tipi olan bu ev, aşağı yukarı 60 yıllık var. Çampınarlı ustalar yapmış bu evi. İnceliyoruz. Odunlukta, eskilerin kullandığı el gereçleri bulunuyor. Bu evde bir "usta"nın yaşadığı anlaşıyor. Bu köyden birçok usta çıktığını öğreniyoruz. Evin baş ustası da Mustafa TUNA'nın babasıymış. Savaş yıllarında yapılmış. "Sen manyak mısın? Buraya, fırtınanın ağzına, kureye lüzüğü ev mi yapıyor!" demişler Baba TUNA'ya. "Babam akıllı adammış, kimseyi dinlemeden yapmış evi" diyor Mustafa TUNA.

Türlü boylarda tahta rendeleri, dokuma tezgâhı parçaları, demircilerin yapıları çiviler, kesiciler vb. Direkt bir kalbur asılı. 3 tane de üstüste konulmuş çivili sandık var odunlukta.

Sandıklara ince ince baktığımızı gören Mustafa TUNA, "Salim Abi, kardeşlerime sorayım, bu sandıklardan birini sana ayaracağım" diyor.

Köyün imamı oturuyor evde. Böylece korunmuş oluyor ev. Tipik bir "eski konak"a benziyor bu ev.

Evden çıkıyoruz. Yanışlarımızda yıkılmaya yüz tutmuş bir ev var. Bu eve de ilgi duyuyoruz. Evin, işlenmiş tuvalet taşı ile, ilgilieniyoruz en çok. Tarihî bir taş. Bu kez Seniye Hanım kesin konuşuyor:

"Sen merak etme Salim Abi, ben amcalarımla görüşür, bu tuvalet taşı Abana'daki evimizin balkonunun altına bıraktırırım!"

İki ev ötede, biraz yüksekçe yerde Orta Karadeniz'e karşı yer soframızı kuruyoruz.

Toklaman Köyüne bakıp dalıyorum. Bizim dedelerimiz Çatalzeytin'in İneye Köyünden gelmişler Toklaman Köyüne. Oradan da üç kardeş Yeşilyuva'ya (Gedos) yerleşiyor. Daha derinlere indiğimizde, baba kuşağımızın Sam'dan geldiğini öğreniyoruz. Bir amacımız da kimlik sorunumuzu çözümlenektir. Gördüğünüz gibi, boşuna değildir araştırmalarımız. Nereden gelmişiz? Eski kuşaklarla aramızdaki bağlarımız karanlıkta kalmış. Zor da olsa, bunları ortaya çıkaracağız. Değerli ipuçları yakalıyoruz. Kimileri dudak büküyor çalışmalarımıza. Böylesi davranışları kültürümüzün gelişmişliğine bağlıyorum. Hoşgörülü olmasak yaşayabilir miyiz?

Yer soframız piran ve balık ağırlıklı. İçki ve meze bol. Güneş batana dek TUNA ile söyleşiyoruz (bu söyleşiyi ayrıca yayımlayacağız). Köylülüğümüzü yeniden yaşadık Çampınar'da.

Karaç Köyünde (Çampınar'ın mahallesi) ilerde telefonlar da kurulur ama biz görmeyiz. Bu yolların açılacağını, elektriğin ve suyun geleceğini, çanak antenlerin kurulacağını 20-30 yıl önce kimler söyleyebilirdi?

Altyapıda eksikliklerimizi tamamlamamış. Ama çoğu gitti ağı kaldı. Köylerimizin değeri her geçen gün biraz daha artıyor.

1950'lerde köylerden kaçılıyordu, 2000'lerde yeniden köylere dönüşeceğini görür gibi oluyoruz.

Hoşça kalınız.

AYHAN KARAYALÇIN'IN SEÇTİKLERİ

Rifat baba sen çok yaşa

Hababam Sınıfı

Türk kültür ve edebiyat dünyasına 64 yıldır emek veren, öğretmen, yazar, şair ve basın şeref kartı sahibi Rifat Ilgaz'ın 80. yaş ülke çapında gerçekleştirilen söyleşi, konser, sergi, film gösterileri ve panellerle kutlanıyor.

"Hapishane ortalama 4-5 yıl, Parça parça. Onu tam hesaplayamadım. Çünkü yatırıyorum yatırıyorum. Hadi diyeyim beraat ettim. Böyle birçok günün çıkma oldu. Zaten mahkûmları en fazla yoldan buldular. Tabii yarın diğer de ne yarıyor. Bana acıdıları için değil, hapishane neyi mikroplamamak için de çözümler buldular."

Seksen yıldır bu kitap yazmaya karşın hiç edebiyata küsmüğü anı hatırlıyor mu Rifat Ilgaz'ın?

"Karşın, hiçbir zaman" diye yanıtıyor hemen. "Yalnız son zamanlarda eski çalışma gücümü bulmuyorum. Eskiden, hile yazı söz kompozisyon yazmak nedir bilmiyordum. Örneğin Tan gazetesinde düzelticilik yapıyordum, iş biter bitmez hemen yazmaya başlardım."

Geçenlerde Doğan Kardeş dergisi çocuk öyküleri istemiş, öykü başına da 300 bin lira verecektiymiş. Fakat kendisini çocuk öyküleri yazmaya hazır hissetmediği için yazmamış. "İlk duyduğum yüksek para ücreti bu diyor Ilgaz ve sürdürüyor."

"İki-üç dakikâ sayfasına ben şimdiye kadar yazmamıştım değil, yarın yüz lira alıyordum dünyanın öykü-söylüyazardım. Nitekim Akbaba'da Yusuf Ziya tarafından öykülerim çok beğenildiği dönemde eli lira alıyordum. Sonra yüz liraya çıktı ve yüz lirada bıraktık. Yani 1962 yılında."

Bir günün taksitini geçtiğini soruyoruz. "Durmadan okuyorum. Aydan (Ilgaz) kitaplar getiriyor, ben alıyorum. İmzalı kitaplar geliyor..."

Sabah geç mi kalkıyorsunuz? "Yok, erken kalkıyorum. Herkes hemen 6-7. Çayımı yapıyorum, bahçeyi okumaya. Dokuzda da hafif bir kahvaltı."

Ya akşamlar... "Mümkün olduğu kadar erken yatıyorum. Radyo başının ucundadır. 23.00 haberlerini dinlerim. Bir de hava durumunu. Gece soğuk mu olacak, sıcak mı? Ona göre örtünürüm. Eğer hava sıcak olacaksa örtüye gerek yok. Soğuksa bir battaniye yeter. Televizyonu genellikle izlemiyorum. Radyoda 23.00 ha-

Türk kültür ve edebiyat dünyasına 64 yıldır aralıksız emek veren, öğretmen, yazar, şair ve basın şeref kartı sahibi Rifat Ilgaz'ın 80. yaş İstanbul, Ankara, İzmir ve Kastamonu'da kutlanıyor. Türkiye Yazarlar Sendikası ile PEN Yazarlar Derneği'nin işbirliği, Büyük Şehir Belediyesi'nin katkılarıyla gerçekleştirilen etkinliklere sanat ve edebiyat dünyamızdan bir çok ünlü isim katılıyor. 1940'lardan bu yana baskı yönetimlerine şifreleri ve yazıları karşı koyan Rifat Ilgaz unutulmaz yapının "Hababam Sınıfı" başta olmak üzere 80'in üstünde yapıt kaleme almış, başta bu kitabı olmak üzere kimi yapıtları sahneye ve sinemaya uyarlanmıştı. Yarın Ankara, 15 Aralık'ta İzmir, 19 Aralık'ta da Kastamonu'da gerçekleştirilecek olan kutlama geceleri için Yunanistan'da "Karartma Geceleri" kitabını yayımlayan editör Teodor Malikiosis ve Sovyetler Birliği'nden Türkolog Prof. Tefik Melikov ülkemize konuk oluyorlar.

berleri birer hamsa hemen uyarıyor."

Öyküler, romanlar, anlatı, şiirler... Bir de Rifat Ilgaz'ın kendi sesinden duyulmak istiyorum, yarına bunlardan hangisinin kalmasını ister acaba?

"Şiirle başladığını için şiire sevgini hiçbir zaman eksilmedi" diye yanıtıyor kısaca. Ve sürümizaha geçiyor:

"En zor öykü rüya mizahı öykülerdir. Çünkü mizah bir tür değildir. Yani mizah, yazınsal bir tür değil, bir çeşittir. Bakış açıdır. Mizah günde olabilir, romanda da, tiyatrodan da... Ama doğrudan doğruya mizah diye bir yazı türü yoktur."

Biraz önce sordüğüm soruyu biraz değiştirip yitiriyoruz:

En çok hangi türü seviyorsunuz?

"Şiir" diyor hemen tek sözcükle, ama arkasını da getiriyor:

"Romanı da çok severim. Okuturum da romanları mı çok seviyorlardı. Ama çok geç başladım."

Rifat Ilgaz 80. yaş gününü kutluyor. 80 yıl bu konuşmanın dar sınırlarına sığdırmanın mümkünlü var mı?

Sözün yine onun dizeleriyle bağlayalım.

"Yaşamak bir üçlük iç içi günümüzde"

Ölümün anlamı değişti birden

Eskiden yazıklar da beklerdik

Ders mi sınav mı görev mi belli değil

Gelecekte ayakta bulum dindimlik

Açılan bir sorunsuz yaylın ateş

Bir topkazarlıdır göğümünde."

OKUL DÜNDÜS
İmzalı ya, yazıyoruz işte. Rifat Ilgaz'ı anlatmaya gerek var mı? 80 yaşına sağlığıyla 80 kışın İstanbul'un adını anmalı?

80. yaşında her şey bir yanda dursun. O'na bırakalım sözünü.

Aralık'ta yentiyıldığını evinde karşılaştık oturuyoruz. Yirmisinde bir delikmiş. Lacihericisini çekmiş. Oturma odasında ki masasında eski dergilerden kuşurur. Çalışma odasında yeni basımı yapılacak kitapların müveccidleri.

"Seksen yaş" diyorum, "hangi yıldan başlama- lı?"

"İngiliz çıkışı bir seksen yıl" diye söze başlıyor. Geceleri anılara dalar başlıyor anlatmaya:

"Babamazı memur olarık Terne'ye verdiler. İlkokul altı yıldı ve ben alimeci anıydım. O yıl sınıma başladık. Alimin telgrafçı olarak Samim'de çalışıyor. Onun yanıtında kaldık."

Cumhuriyet ilan edildiğinde sınıma ateşle yatırdım yatağı ve topalar atılıyordu. Cade de kızların top atmasını dilemiş. Kızdaki gemileri topa tutmuşlardı.

Ben o hastalık ateşle "Yahu Rıfat baba burada da mı buldu" diyorum. Seviyorum. Annem de için farkında değil. Sonra babam geliyor da o söylüyor. Cumhuriyet'e işte böyle sınıma nöbetiyle girdim.

Bu sınıma askerliğe kadar benim vücudumdan çıkmadı. Belli zamanlarda sınıma nöbeti gelirdi de oturduğum sırayı aallardım, arkadaşlar kaçardı. Böyle anık her hastalığa hazır duruma gelmişim.

Sonra öğretmenliğe başladık. Derken bakımsızlık-tan tüberküloza yakalandık. Okuldan bir diploma bir de tüberküloza çıktım."

Rifat Ilgaz hesaplamış, sanatoryumlarında tam sekiz yılını geçirmiş. "Hapishane kaç yıl?" diye soruyorum hemen.

Hapishane dönemim

ortalama 4 - 5 yıl, parça parça... Çünkü yatırıyorum yatırıyorum hadi diyorlar beraat ettin.

Ahmet 'İnek Şaban' olunca

"Yüksek Furu'nun ağzından dolayınca Kanabük'e gittik. Benim Alimem piteklili oluydu. Benim eski bir öğretmen arkadaşım. Kanabük'teki gazetelerde bütün bilgiler için durumu bana bildirirdiler. Sıranıbozü ya Ahmet'e götürdüler. Gidinceye kadar da bana bir şey söylemediler."

Ahmet'in arkadaşları, bana şöyle bir baktı, gazetecileri de görünce durumu anladı. Kesin çekemediler, kaçıyor. Yanına gelmiyor. Başka sınıf arkadaşlarımız da var. Sıranıbozü de çok. Şükür! Tehime."

Bir gazeteci Niyaz Şaban yapın Hababam Sınıfı'nda. Balık ahi Ahmet'im" dedi. "Okuru yaptırmak için İnek Şaban yaptım" deseler. Çünkü bir okula ona İnek Ahmet, derdik, biraz emberi olduğu için. Meğer kıyılı de Ahmet'e "Okuz Ahmet" dermiş. Öğretmen çıkınca da adı "Okuz Ahmet" kalıymış. Hababam Sınıfı çıkınca çok lütfetmişler. 'Ah' dermiş, 'Rifat bir elime geçse."

Neyse o gün elime geçti. Ama haştağlı beni

ŞİİR, OYUN, HİKAYE, FIKRA VE ROMANLARI ÜST ÜSTE BASILIYOR

Kitapları yaşını geçiyor

İlk telif ücretini ne zaman aldığı hatırlamıyor. Sonraları Akbaba dergisinden 50 TL alırken Semih Balıoğlu "Taş" dergisi için zarfın içinde utana sıkıla 100 TL vermiş. Şimdi yaşı seksen, kitapları ise 80'den çoktan geçti.

İlk yapıtlarından telif hakkı almadım elbette. Kastamonu'da Nazıker, 'Ağlósie' çıkıyordu. Yıl 1927. İlk yapıtlarım 1926'da yazılmış. 27'de bu gazetelerde çıkmış. Yazarım yayımlanıyor diye neredeyse ben onlara para ver-

rim. Ama şimdiye kadar hiç düşünmedim.

Şiirle de para aldığını hatırlamıyorum hiç. Son zamanlarda bile. Kendim kitap çıkarmış. Kendi dergilerinde yayımlanmıştıdır.

Semih Balıoğlu İstanbul'da benim öğrencimdir. "Taş" dergisini çıkarıyordu. Akbaba'dan 50 lira alırken Balıoğlu, utana sıkıla bir zarfın içinde yüz lira verirdi. Yüz lira da o emeli bir paraydı zamanlar.

Orhan Kemal'i ben götürdüm Akbaba'ya Yusuf Ziya'nın üçteki üzerine. Bir şiir yazmış çıktı. Bir romanı gençler için. "Ben" dedi Orhan Kemal, "mizah yazıları da yazayım." Yazdı da.

Fakat bir türlü Yusuf Ziya ona yüz lira vermedi, eli lira verirdi. Ben de takıldım hep. "Tabii yahu" dedim. "Ben senin yazdığın dergilere götürüp de yüz lira alıyor muyum? Ben mizah dergilerinde yazıyorum. Benimki burada geçerlidir. Sen öykü yazıyorlarsak bu parayı alıyorsun, izin ver de mizah yazarı olarak senin aldığını iki katını alalım."

İZZET YILDIRIM

Ahna'dan. Yakaören'e doğru giderken, Elektroniğin yolu üzerindeki mozik atelyesine dalyorim.

- Kendinizi tanıtır mısınız?

- Ben İzzet Yıldırım.
- Nerelisiniz? Yani Abana'ın içinden misiniz?

- İçindenim.

- Kimlerden oluyorsunuz?

- Kemal Yıldırım'ın öğrenciyim.

- Bu işe nasıl başladınız? Daha önceden deneyimimiz var mıydı?

- Daha önceleri babam İstanbul'da sürdürüyordu bu işi. Sonra buraya geldik.

İLE KONUŞAN SALİM YILMAZ

- Başlangıç yıllarında verim alabildiniz mi?

- Başlangıç mesleği olduğundan, işi biliyorduk. Bu işi sürdürmek bana düştü.

- Alıcı bulabildiniz mi başlangıçta?

- Yurttaşın ihtiyacına göre değişiyordu.

- İşsiz kaldığınız oldu mu?

- Hayır, işsiz kalmadık. İşimiz her zaman oluyor.

- Bir mozikçi ve çinici

daha var Abana'da: Demizbu'kü'nden Mehmet. Hanginiz önce başladı?

- Önce biz başladık. O, bizden sonradı.

- Aramızda rekabet oluyor mu?

- Yooo, rekabet diye bir şey yok.

- İşinizi seviyor musunuz?

- Seviyorum.

- Bu es de sizin mi?

- Evet, burası bizim.

OKURLARIMIZA

Gazetemiz 1.500 hanşiyor.

Sindürüm bildiriini doldurmayan Abanalı olmayan kimi okurlarımıza da gazete yolluyoruz.

Her ay bize yeni okurlar katılıyor. Son aylarda bu yeni okurlarımıza gazete yollamada sıkıyık. Son olarak, Abana'ya yolladığımız sindürüm dışı gazeteleri yollamaya başladık.

Gelecek aylardaki İstekleri karşılayabilmemiz için, kendilerine bildirim dışı gazete yolladığımız kimi okurlarımıza gazete yollamayacağı. ("Ad" a yazdı olmayanlar kurum ve kuruluşlar bu uygulamadan Ekime dek etkilenmeyecek. Gereğinde baskı sayımıza artacağı).

Kendilerine bildirim dışı gazete yollanan okurlarımız, gazetemizi izlemeyi sürdürmek istiyorsa, bildirim doldurmaları gerekiyor. Her bir yazılı hayyura bildirim yerine geçer.

İstanbul Temsilciliğimize başvurunuz.

ABANA GAZETESİ

BİZDEN BİRİ, BİZİM DİLİMİZ...

(Başı Tde)

Dünyamızda da ana kemaları Kastamonu'dan seçen İLGAZ, bizi üstüce anlatır. "Dörtkimi Bazarı'ndan bir çift ökle alır, Ecevit Han'ından geçirir, dam'a koyar. Sayfanın altına da "dam'a ahr" notunu diymek kaçınılmazdır kuşku-uz.

...

Bizim İLGAZ'ın 80. yaşını kutladık. Kutlamalar "dört büyük İde" gerçekleştirildi: Ankara, İstanbul, İzmir ve Kastamonu...

Kastamonu, bir yazarın 80. yaşını kutladı. Dylesim ki, Kastamonu için geçmişte yaşamadığı, gelecekte de yaşamı zor bir olay bu.

Kastamonu'dan kışkımız çok kişi yetti...

Arma, Kastamonu'da doğanların hiçbirisi Rifat İLGAZ kadar Kastamonu ile hayyemeydi, Kastamonulu olamadı, bu denli Kastamonulu kalamadı. Kastamonu'ya borcumu O'nun kadar ödeyemedi.

Bakin şu Kastamonu isatçısına... Bunca tutuktanmalar, bunca kaçışlar, bunca hastalıklar... Niçin! Yanıtı belli olmayan bir soru bu. Yaşamözretini anlattığı şiirine bakarak çıkarabilir miyiz ki? Bilmiyoruz...

BİLSEM Kİ...

Bu ayaklar benden hesap soracak, Bir dışının peşinde dolaytından Sokak sokak.

Bu baş, bu eğilmez baş da öyle... Baza sarhoş, bazı yorgun Her zaman bir yastığı havat!

Bu ciğer de hesap soracak, Esirgedim, güneşini, havasını.

Bu ağız, bu dişler, bu mide... Ne kıram edebildim ki bol keseden!

Bu bilekler de hesap soracak, Göz yundam çektikleri eziyete.

Bilsem ki kimsenin parmağı yok Bu sürüp giden ikenende,

Kıfım bile kıpırdamadan bir sabah Çekedim darıgacına kendimi, Bilsem ki suç bende!

Devam

Benim bildiğim, "İnatçı, Çakır Kestane"nin yapıtları ve yaşamı tüm insanlık için bir dernek.

Bizim için üstüce bir de gıur kaynağı...

O bizden biri ve bizim dilimiz.

Kastamonulular adına, Abana sayfalarından sevgi-yükü saygılar, Bizim İLGAZ...

Mehmet SAYDUR

SALİM YILMAZ'IN KONUŞMALARI

Gelecek sayımızla yeni dizgi yöntemine geçeceğimizden, diziilmiş olan konuşmalara öncelik veriyoruz.

Yapılan tüm konuşmalar; Salim YILMAZ'ın sıralaması, gazetemizin seçimi ve yer durumuna göre yayımlanmaktadır, dayununuz.

ABANA GAZETESİ

GELECEK (Nisan) SAYIMIZDA

Salim YILMAZ:

KÖY ENSTİTÜLERİ İÇİNDE GÖLKÖY ENSTİTÜSÜNÜN YERİ

...

Mehmet SAYDUR:

KURULUŞLARININ 52. YILINDA İSMAIL MAHİR EFENDİ VE KÖY ENSTİTÜLERİNİN KURAMSAL TEMELİ

...

Salim YILMAZ bir köy enstitüsü ile konuşuyor: RECEP AYGEN

BAŞSAĞLIĞI

MOLLA

MUSTAFA ŞENOL ÖLDÜ

BAŞSAĞLIĞI DİLERİZ

ABANA GAZETESİ

KASTAMONULULAR DAYANIŞMA DERNEĞİ

SUDİ TOPAL

YENİDEN BAŞKAN SEÇİLDİ

İstanbul'daki Kastamonulular Dayanışma Derneğinin yeni yönetim kurulu ayağındaki kişilerden oluşuyor (ayraç içinde, üyelerin nereli oldukları gösteriliyor):

Sudi TOPAL (Esrenye)
Necati ARSLAN (Cide)
Gurbuz AKGÜN (Araç)
Orhan İNAN (TOSYA)
Kemal AKAR (Gemiciiler)
Mustafa CETİN (Pınarbaşı)
Mehmet KÖK (Bozkurt)
Metin BAKIRCI (Taşköprü)
Ahmet ESEN (Merkez)

Dernek başkanlığına Sudi TOPAL yeniden getirildi.

İFTAR YEMEĞİ 14 MARTTA

Kastamonulular Dayanışma Derneğinin geleneksel iftar yemeği 14 Martta, Ataköy Mavi Marmara Et Lokantasında verilecek.

İlgilenecek okurlarımız için derneğin adresi: Barbaros Bulvarı, Yıldız Caddesi, 66/4 BEŞİKTAŞ (Tel: 159 69 32)

KEİB'in ardından Karadeniz'de UMUT IŞIĞI

CUMHURİYET (İstanbul) - Karadeniz Ekonomik İşbirliği Bölgesi (KEİB) anlaşma metninin önceki gün parafedilmesi ile bölgede yeni bir dönem başladı. Cumhurbaşkanı Turgut Özal tarafından ortaya atılan KEİB önerisi, Türkiye'nin dışında Rusya, Ukrayna, Bulgaristan, Romanya, Azerbaycan, Ermenistan, Gürcistan ve Moldova'yı'nın imzalanıyla, gerçekleşme aşamasına geldi.

İstanbul'da KEİB'e taraf ülkelerin dışişleri bakanları ya da bakan yardımcılar tarafından parafedilen metin, Karadeniz'de ekonomik ilişkilerin geliştirilmesini ön plana çıkıyor. Bu alanda da özellikle, ulaştırma ve haberleşme, öncelikli konular olarak sıvılıyor. KEİB metninde bu alanlardaki ilişkilerin geliştirilmesi dilediği vurgulanırken AT ve BDT'ye alternatif yaratılmak intermedijinin de altı özellikle çiziliyor.

KEİB toplantısının ortaya çıkardığı bir diğer önemli sonuç da Avrupa Güvenlik ve İşbirliği (AGİK) ükelerinin taraf ülkelerce benimsenmesi oldu. KEİB metninde de vurgulanan AGİK ükeleri, özellikle eski SSCB cumhuriyetlerinin geleceğini belirleyecek rutubet görüyor. Bu cumhuriyetlerin Prag'daki son toplantıda, AGİK'e üye kabul edilmeleri, KEİB'in tam anlamıyla uygulanmaya konulmasında katkida bulunacak bir faktör olarak görülüyor.

KEİB toplantısı, anlaşmaya taraf ülkeler arasındaki sorunların da ele alındığı bir platform oluştundu. Kafkasya'daki sorunlar, Balkanlar, Rusya ile Ukrayna arasındaki anlaşmazlık konuları, ikili temaslara ve çok taraflı görüşmelerde gündeme geldi. Beklentilerin aksine, Karabağ konusunda Ermenistan ile Azerbaycan arasında sorunun çözümüne yönelik olarak bir görüşme gerçekleştirildi.

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Bölgesi, tam anlamıyla taraf ülke liderleri arasında haziran sonu ya da temmuz başında yine İstanbul'da yapılacak bir toplantı ile yürürlüğe girecek. Cumhurbaşkanı Özal, önceki günkü konuşmasında takvim konusunda bir çağrıda bulunmuştu. Değişik çevreleri, KEİB liderler toplantısının büyük bir olasılıkla haziran sonunda gerçekleştirileceğini bildirdiler.

Başbakan Süleyman Demirel ile Yunanlı meslektaşları Konstantin Mitsotakis arasında Davos'ta yapılan görüşme de gündeme gelen Yunanistan'ın KEİB'e üyeliği konusu mayıs ayına kadar açıkık kazanacak. KEİB anlaşma metninin parafedilmesi sırasında Yunanistan ve Yugoslavya'ya çağrıda bulunularak KEİB'e mayıs ayına kadar katılıp katılmayacaklarını bildirmeleri istendi.

(Cumhuriyet, 5 Şubat, topkalamı)

YENİ KOMŞULARIMIZLA KARADENİZ
Sovyetler Birliğinin dağılmasıyla Karadeniz'in haritası değişti. Yukarıda, Karadeniz'i yeni komşularımızla sunuyoruz.